

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DDI-2-411-14/567/2002/BC

Warszawa, 28 października 2002 r.

D E C Y Z J A

**Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Nr DDI - 94/2002**

Na podstawie art. 17 w związku z art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. nr 122, poz. 1319 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów **wyraża zgodę na dokonanie koncentracji**, polegającej na przejściu wyłącznej kontroli przez Deutsche Post AG z siedzibą w Bonn (Niemcy) nad spółką DHL International Limited z siedzibą w Hamilton (Bermudy) poprzez nabycie wszystkich akcji DHL International Limited od Lufthanza Cargo AG, spółki zależnej od Deutsche Lufthanza AG.

U z a s a d n i e n i e

W dniu 7 sierpnia 2002 r. do Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów wpłynęło zgłoszenie zamiaru koncentracji przedsiębiorców, polegającej na przejściu wyłącznej kontroli przez Deutsche Post AG z siedzibą w Bonn (Niemcy) nad spółką DHL International Limited z siedzibą w Hamilton (Bermudy) poprzez nabycie wszystkich akcji DHL International Limited od Lufthanza Cargo AG, spółki zależnej od Deutsche Lufthanza AG.

W związku z tym, iż:

- spełnione zostały niezbędne przesłanki uzasadniające obowiązek zgłoszenia koncentracji, bowiem łączny obrót ww. przedsiębiorców w roku obrotowym poprzedzającym rok zgłoszenia przekraczał 50 mln euro, tj. wartość określoną w art. 12 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów (zwanej też ustawą antymonopolową),
- przejście kontroli nad innym przedsiębiorcą jest jednym ze sposobów koncentracji, określonym w art. 12 ust. 2 ww. ustawy,
- w przedmiotowej sprawie nie występuje żadna okoliczność z katalogu przesłanek egzoneracyjnych, wymienionych w art. 13 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, powodująca odstąpienie od obowiązku zgłoszenia koncentracji,

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej Prezesem Urzędu) wszczął postępowanie w niniejszej sprawie, o czym powiadomił stronę pismem z dnia 22 sierpnia 2002 r. Jednocześnie Prezes Urzędu zwrócił się o uzupełnienie w terminie 14 dni nadesłanego wniosku poprzez usunięcie braków formalnych. Żądane informacje wpłynęły do Prezesa Urzędu w dniu 9 września 2002 r.

Przedmiotowe zgłoszenie zostało wystosowane do Urzędu w dniu 6 sierpnia 2002 r. (data stempla pocztowego). Umowa kupna – sprzedaży pomiędzy Deutsche Lufthanza AG, Lufthanza Cargo AG oraz Deutsche Post AG, dotycząca nabycia 12.542.500 akcji w DHL International Limited została zawarta w dniu 30 lipca 2002 r. Zatem należy przyjąć, iż nie został naruszony 7-dniowy termin na zgłoszenie zamiaru koncentracji, o którym mowa w art. 94 ust. 4 ustawy antymonopolowej.

W toku postępowania Prezes Urzędu ustalił, co następuje:

I. Opis i przyczyny transakcji

Obecnie Lufthanza Cargo AG oraz Deutsche Post AG są współnikami w Aerologic GmbH, niemieckiej spółce, poprzez którą Deutsche Post AG oraz Lufthanza Cargo AG wspólnie zarządzają 50,642 % akcji w DHL International Limited. Umowa Aerologic została zawiązana w celu koordynacji głosowania w DHL International Limited oraz prowadzenia współpracy pomiędzy spółkami. Celem umowy było uniemożliwienie Lufthanzie wywierania wpływu na DHL International Limited w zakresie określonych w umowie spraw. Po finalizacji transakcji zaniknie obecna wielowarstwowa struktura umów akcjonariuszy. Jeżeli Deutsche Post AG stanie się wyłącznym właścicielem DHL, skomplikowane postanowienia umowy Aerologic stracą rację bytu.

Przedmiotowa koncentracja polega na przejściu przez Deutsche Post AG od wspólnej do wyłącznej kontroli nad DHL International Limited. W tym celu Deutsche Post AG w wyniku umowy kupna – sprzedaży z dnia 30 lipca 2002 r. odkupiła wszystkie akcje DHL International Limited od Lufthanza Cargo AG (podmiotu w 100% zależnego od Deutsche Lufthanza AG).

Obecnie Deutsche Post AG wspólnie z Luftanzha Cargo AG kontroluje 50,642% akcji w DHL International Limited. Na podstawie zawartej umowy Deutsche Post AG nabędzie 25,03 % akcji DHL International Limited. Zatem, w wyniku przedmiotowej transakcji udział Deutsche Post AG w DHL International Limited wzrośnie do 75,674%. Finalizacja umowy nastąpi po otrzymaniu wymaganych zezwoleń.

Jako przyczynę przedmiotowej koncentracji Deutsche Post AG wskazuje, iż spółka postawiła sobie za cel przekształcenie się z państwowego dostawcy usług pocztowych w Niemczech na prywatnego, międzynarodowego dostawcę szerokiej gamy usług pocztowych i kurierskich, usług logistycznych i finansowych.

Nabycie akcji DHL International Limited było pierwszym krokiem podjętym w kierunku formalnego zintegrowania działania Deutsche Post AG i DHL International Limited, czyli przedsiębiorstw, które faktycznie ze sobą już współpracują.

DHL International Limited oraz oddziały Grupy Deutsche Post AG zmierzają do ujednoczenia swojej działalności w celu wzajemnego uzupełniania się i udzielania pomocy oraz prezentowania spójnego wizerunku na rynku. W rzeczywistości zakres integracji wewnętrznej jest wciąż ograniczony. Każdy oddział Grupy Deutsche Post AG i DHL International Limited nadal posiada własne sieci (tabor samochodowy, centra sortowania, huby itp.), systemy informatyczne i systemy finansowe (fakturowanie klientów). Nawet inicjatywy sprzedaży wewnątrz grupy komplikuje fakt, że każdy oddział koncentruje się na własnych wynikach finansowych.

Przedmiotowa koncentracja pozwoli Grupie Deutsche Post AG skuteczniej reagować na światowe tendencje rynkowe, takie jak silny wzrost międzynarodowego handlu zagranicznego, rosnące zapotrzebowanie klientów na zlecenie działalności innej niż podstawowa firmom zewnętrznym oraz dystrybucję towarów z różnych części świata. Należy zaznaczyć, że dzięki koncentracji Grupa Deutsche Post AG i DHL będą w stanie skuteczniej konkurować z dużymi przedsiębiorstwami, np. takimi jak UPS, ponieważ po fuzji będą one w stanie zaoferować usługi dużym klientom poszukującym kompleksowych rozwiązań. Przedmiotowa koncentracja pozwoli obu spółkom, a zwłaszcza DHL, skutecznie bronić się przed konkurencją cenową ze strony innych operatorów.

II. Uczestnicy koncentracji

1) Deutsche Post AG z siedzibą w Bonn (zwana dalej DPAG lub wnioskodawcą) – bezpośredni nabywca akcji w spółce DHL International Limited.

Zgodnie z zapisem figurującym w Rejestrze Handlowym Sądu Rejonowego w Bonn (stan na dzień 17 lipca 2002 r.), przedmiotem działalności DPAG są usługi komunikacyjne, transportowe, logistyczne, w szczególności usługi pocztowe. Podstawowa działalność DPAG obejmuje świadczenie powszechnych usług pocztowych w Niemczech w zakresie dostawy przesyłek listowych i paczek (w ruchu krajowym i międzynarodowym) oraz bezpośrednią obsługę klientów w urzędach pocztowych (PKD 64.12A, PKD 64.12B). DPAG świadczy również usługi dodatkowe, takie jak dostarczanie przesyłek ekspresowych w ruchu krajowym, logistyka, przewozy krajowe i międzynarodowe, w tym przewozy ekspresowe i

spedycja środkami transportu powietrznego i morskiego. Świadczy je głównie na terenie Niemiec, ale również w państwach członkowskich Unii Europejskiej oraz w innych państwach na świecie.

Przed wejściem DPAG na niemiecką giełdę papierów wartościowych w dniu 20 listopada 2000 r., DPAG stanowiła wyłączną własność Republiki Federalnej Niemiec. Obecnie właścicielami DPAG są: Republika Federalna Niemiec (50% plus 26 akcji), Kreditanstalt fuer Wiederaufbau (około 19% akcji), a około 31% kapitału znajduje się w publicznym obrocie.

W skład Grupy Kapitałowej DPAG wchodzi 747 spółek działających na całym świecie. Między innymi są to:

- Deutsche Postbank AG (99,999%),
- DHL International Limited (46,386%),
- Danzas AEI Inc. (100%),
- Deutsche Post Beteiligungen GmbH (100%).

Zasięg działania Grupy Kapitałowej DPAG obejmuje 157 państw na całym świecie. Obrót Grupy DPAG wyniósł w 2001 r. na świecie 117.557.500.100 PLN, natomiast w Polsce – 285.273.900 PLN.

Polskie spółki zależne od DPAG:

- Polsped Gerlach Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie – prowadzi usługi w zakresie agencji celnych,
- P.H.C. Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie - prowadzi usługi w zakresie agencji celnych,
- Danzas - Cargoline Sp. z o.o. (poprzednio działająca pod firmą Nedlloyd Polska Sp. z o.o.) wraz z pięcioma oddziałami w Rzepinie, Sosnowcu, Gliwicach, Poznaniu i w Piastowie – spółka świadczy usługi spedycyjno-logistyczne (obejmujące usługi logistyczne oraz międzynarodowe usługi transportowe),
- Danzas Sp. z o.o. – spółka, która nie rozpoczęła dotychczas działalności,
- System Przesyłek Ekspresowych Servisco Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie (spółka w 100% zależna od Servisco Sp. z o.o.) - świadczy usługi związane z odprawą celną, jak również inne usługi związane z formalnościami, które muszą wypełnić podmioty świadczące usługi transportowe, korzystające z usług spółki Servisco Sp. z o.o.,
- **Servisco Sp. z o.o.** (zwana dalej Servisco) z siedzibą w Warszawie. Servisco prowadzi przede wszystkim usługi w zakresie przewozu paczek. Firma Servisco na rynku przewozowym działa od 1982 r., plasując się wśród największych prywatnych firm transportowo-spedycyjnych w kraju. Świadczy przewozy dokumentów, paczek i przesyłek drobnicowych. Udział Servisco w krajowym rynku przesyłek przekracza 30%. W 2001 r. firma osiągnęła

przychód ze sprzedaży w wysokości Servisco zatrudnia 2 500 pracowników (w tym 1 210 pracowników centrali, oddziałów, punktów przyjęć, a także sortowni oraz 1 300 kurierów). Posiada 49 przedstawicielstw na terenie całego kraju, 63 punkty przyjęć przesyłek, 5 punktów odpraw celnych oraz 3 najnowocześniejsze w Europie sortownie paczek, zlokalizowane w Głuchowie k/ Poznania, Zabrze i w Warszawie. Dysponuje także międzynarodową bramą połączeniową dla przesyłek zagranicznych w Głuchowie. Tabor samochodowy liczy ponad 212 zestawów samochodów liniowych oraz 1 300 samochodów dostawczych i 59 stałych połączeń liniowych.

Ponadto w Polsce działają dwie spółki joint venture, nie należące do Grupy DPAG, w której DPAG posiada pośrednio po 50% udziałów. Pozostałe 50% udziałów posiada bezpośrednio Bikart Globistics & Co. Logistic und Service KG:

- Scandinavian Garment Service Sp. z o.o. z siedzibą w Łodzi,
- Bikart Poland Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

2) DHL International Limited z siedzibą na Bermudach (zwana dalej DHL) – pasywny uczestnik niniejszej koncentracji.

DHL prowadzi działalność w zakresie dostawy ekspresowych przesyłek lotniczych i transportu lotniczego na terenie całego świata (PKD 64.12A). Obecnie podstawową dziedziną działalności DHL jest dostawa przesyłek ekspresowych w ruchu międzynarodowym obejmujących głównie przesyłki listowe i paczki o wadze poniżej 50 kg, na rzecz klientów korporacyjnych. Mimo, że DHL wciąż okazjonalnie obsługuje przedsiębiorstwa transportowe, to coraz częściej prowadzi bieżącą obsługę dystrybucyjną dużych klientów korporacyjnych. Główną dziedziną działalności DHL jest ekspresowa dostawa przesyłek listowych i paczek w ruchu międzynarodowym w systemie „od drzwi do drzwi” realizowana za pośrednictwem zintegrowanej sieci dostaw. DHL prowadzi także działalność logistyczną w ograniczonym zakresie oraz świadczy usługi repositażu z Niemiec (tj. przesyłek handlowych za granicę).

Obecnie wspólną kontrolę nad DHL International Limited posiadają: Deutsche Post AG oraz Lufthansa Cargo AG.

W wyniku przedmiotowej transakcji udział DPAG w DHL będzie wynosił 75,67 %.

Grupa DHL Holdings N.V. prowadzi działalność za pośrednictwem 226 spółek zależnych w kilkudziesięciu państwach świata.

Obrót Grupy DHL wyniósł w 2001 r. na świecie natomiast w Polsce

Polska spółka zależna do DHL to **DHL International Poland Sp. z o.o.** (zwana dalej DHL Polska). Spółka została zarejestrowana w Polsce w styczniu 1991 r. Wcześniej (od 1984 r.) funkcjonowała poprzez Przedsiębiorstwo Państwowe PSMC. Hartwig, które pełniło rolę pośrednika dla wszystkich zagranicznych przewoźników. Przedmiotem faktycznie prowadzonej działalności przez DHL Polska jest świadczenie usług spedycyjnych i usług transportowych, prowadzenie agencji celnych oraz świadczenie usług kurierskich.

W przypadku DHL Polska działanie na rynku krajowych przesyłek ekspresowych jest jedynie uzupełnieniem oferty międzynarodowej. DHL Polska nie koncentruje swoich wysiłków na rozwijaniu sprzedaży w zakresie oferty krajowej. DHL Polska posiada w portfelu usług tego typu produkty, jednak są one oferowane tylko dla klientów zainteresowanych również wysyłkami zagranicznymi.

Zasięg działalności DHL Polska na rynku międzynarodowych przesyłek ekspresowych obejmuje dostarczanie przesyłek do wszystkich krajów świata. DHL Polska posiada oddziały w większości dużych miast Polski, m. in. w Warszawie, Poznaniu, Gdańsku, Krakowie, Wrocławiu, Szczecinie, Bydgoszczy, Łodzi. Spółka ponadto dysponuje bogatą infrastrukturą (m. in. posiada największą liczbę własnych samolotów – 6) oraz oferuje szeroką gamę specjalistycznych usług.

III. Rynek właściwy w sprawie

W myśl art. 4 pkt 8 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, przez rynek właściwy rozumie się rynek towarów, które ze względu na ich przeznaczenie, cenę oraz właściwości, w tym jakość, są uznawane przez ich nabywców za substytuty oraz są oferowane na obszarze, na którym, ze względu na ich rodzaj i właściwości, istnienie barier dostępu do rynku, preferencje konsumentów, znaczące różnice cen i koszty transportu, panują zbliżone warunki konkurencji. A zatem rynek ten wyznaczają zasadniczo dwa elementy: towar (rynek produktowy) i terytorium (rynek geograficzny).

Biorąc pod uwagę określone wyżej kryteria ustawowe, w przedmiotowej sprawie występują dwa rynki właściwe. W ujęciu **produktowym** - należy wziąć pod uwagę, zarówno rynek krajowych przesyłek ekspresowych, jak i rynek międzynarodowych przesyłek ekspresowych. Tym samym rynki, które należy wyodrębnić na potrzeby niniejszego postępowania to:

- **rynek krajowych przesyłek ekspresowych,**
- **rynek międzynarodowych przesyłek ekspresowych.**

W wyniku przeprowadzonego postępowania, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów ustalił, iż **pod względem produktowym** istnieją dwa

rynki relewantne – rynek krajowych przesyłek ekspresowych oraz rynek międzynarodowych przesyłek ekspresowych.

Za takim rozróżnieniem rynku pod względem produktowym przemawiają następujące argumenty:

1. Do usług świadczonych na rynku polskim przez spółki z Grupy DPAG oraz DHL należy zaliczyć zarówno międzynarodowe przesyłki ekspresowe, jak i krajowe przesyłki ekspresowe. Pomimo, że podmiot przejmowany, czyli DHL koncentruje swoją działalność głównie na międzynarodowych przesyłkach ekspresowych, świadczy również usługi na rynku krajowych przesyłek ekspresowych.
2. Dokonując podziału przesyłek ekspresowych na krajowe i międzynarodowe, należy wziąć pod uwagę zakres geograficzny świadczonych usług. Przesyłki krajowe są dostarczane na obszarze jednego kraju (np. Polski), natomiast przesyłki międzynarodowe – obejmują terytorium szersze, co najmniej dwóch krajów – kraju, z którego przesyłka jest wysyłana oraz kraju odbiorcy.

W przypadku krajów Unii Europejskiej podział na przesyłki krajowe i międzynarodowe ulega stopniowemu zatarciu i coraz częściej wyrażenie „przesyłki krajowe” oznacza przesyłki w ramach Europy (a co najmniej w ramach UE), podczas gdy „przesyłki międzynarodowe” oznacza przesyłki z krajów Unii Europejskiej do reszty świata. Jednak w przypadku Polski, jak i pozostałych krajów regionu, z punktu widzenia definicji rynku właściwego w rozumieniu art. 4 pkt. 10 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, należy w dalszym ciągu rozróżniać rynek przesyłek krajowych i międzynarodowych.

W odniesieniu do Polski należy wskazać na dalsze czynniki przemawiające za rozróżnieniem rynku usług krajowych i międzynarodowych, przynajmniej do czasu, gdy Polska zostanie członkiem UE:

- uiszczane cła powodują istotną różnicę cen pomiędzy przesyłkami krajowymi i międzynarodowymi,
- formalności celne powodują znaczące opóźnienia lub też wymagają szczególnej wiedzy podmiotów świadczących usługi międzynarodowe,
- różny sposób świadczenia usług krajowych i międzynarodowych.

Drugim elementem, który należy wziąć pod uwagę określając rynek właściwy jest terytorium. Określając **obszar geograficzny rynku właściwego** należy stwierdzić, iż rynek przesyłek ekspresowych **ma charakter krajowy** z następujących powodów:

1. Punktem wyjścia w odniesieniu do ustalenia obszaru geograficznego rynku relewantnego jest wskazanie odbiorców, do których skierowana jest oferta przedsiębiorców biorących udział w koncentracji. W przedmiotowej koncentracji odbiorcami są osoby i przedsiębiorcy mieszkający i działający na terenie Polski. Specyfika świadczonych usług przesądza o tym, że potencjalny odbiorca będzie zainteresowany usługodawcą działającym na terenie kraju.

2. Rynek przesyłek ekspresowych ma charakter ogólnokrajowy. Wszyscy główni konkurenci posiadają ogólnokrajowe sieci przyjmowania, przemieszczania i doręczania przesyłek i konkurują ze sobą na obszarze całego kraju. Dzięki temu usługi oferowane są na obszarze całego kraju.

Biorąc pod uwagę opisane wyżej usługi świadczone przez spółki Servisco oraz DHL Polska, uzasadnione jest odrębne traktowanie rynku międzynarodowych przesyłek ekspresowych oraz rynku krajowych przesyłek ekspresowych w ujęciu produktowym.

W ramach Grupy DPAG i DHL na polskich rynkach właściwych w sprawie działalność prowadzą jedynie spółki Servisco (spółka zależna od DPAG) oraz DHL Polska (spółka zależna od DHL). Spółki te zostały opisane w punkcie II niniejszej decyzji.

A) Rynek właściwy, na który koncentracja wywiera wpływ

Zgodnie z definicją, rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym (poziomym), jest każdy rynek produktowy, na którym zaangażowani są co najmniej dwaj przedsiębiorcy uczestniczący w koncentracji (ryniki wspólne) i gdzie koncentracja prowadzi do uzyskania znacznego udziału w rynku geograficznym w wysokości większej niż 20 %. W przedmiotowej sprawie rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie horyzontalnym jest **rynek krajowych przesyłek ekspresowych**.

W roku 2001 spółka Servisco dostarczyła 9.100.000 przesyłek, co według kryteriów wartościowych stanowi 32 % udział w rynku krajowych przesyłek ekspresowych. Natomiast udział spółki DHL Polska w przedmiotowym rynku szacowany jest na mniej niż 1 % (45.000 przesyłek).

Na rynku krajowych przesyłek ekspresowych firmy Servisco oraz DHL Polska świadczą następujące usługi:

1. Przesyłki ekspresowe - system składa się z przedstawicielstw znajdujących się we wszystkich miastach wojewódzkich. Przesyłki o wadze do 31,5 kg są doręczane w następnym dniu roboczym do każdego miejsca w kraju. Usługa oferuje optymalne rozwiązania dla firm zmierzających do redukcji własnych kosztów magazynowania poprzez częste wysyłki do odbiorców mniejszych partii towarów,
2. Przesyłki miejskie - przesyłkę można nadawać nie tylko z terenu Warszawy, Krakowa, Poznania, Gdańska, Gdyni, Sopotu, Zabrza czy Katowic ale także z ich okolic. Dotrze ona do wskazanego adresata w mieście już po 120 minutach, a w Polsce tego samego dnia. Oferowany jest także szybki - 60 minutowy City Express. W ramach usługi spółka zapewnia:

- przesyłka zwrotna - możliwość dodatkowego przekazania przesyłki od odbiorcy do nadawcy,
 - wynajęcie kuriera na dzień lub godziny,
 - dystrybucja zaproszeń i innych przesyłek wieloadresowych,
 - nadanie lub odbiór przesyłki na PKS lub PKP.
3. Przesyłki krajowe – ta usługa pozwala na wysłanie wszelkiego typu dokumentów i paczek na terenie całego kraju. Przesyłki adresowane do większych miast DHL Polska dostarcza zwykle następnego dnia do godz. 12.

B) Struktura rynku krajowych przesyłek ekspresowych

Na rynku właściwym w sprawie nie istnieją ani prawne, ani regulacyjne bariery wejścia na rynek. Ponieważ jest to rynek usług, nie istnieją znaczące trudności w uzyskaniu dostępu do źródeł dostaw. Wszystkie ważniejsze czynniki produkcji, takie jak siła robocza, pojazdy mechaniczne, samoloty, systemy informatyczne etc. można pozyskać na rynku od osób trzecich.

W ostatnich latach zarysowały się dwa modele świadczenia usług na rynku przesyłek ekspresowych. Przedsiębiorcy mogą to robić indywidualnie, wykorzystując własny potencjał lub we współpracy z innymi przedsiębiorstwami poprzez wykorzystanie istniejącej sieci dystrybucji. Takimi sieciami dysponują obecni na rynku tzw. „integratorzy”.

Spółki takie jak DHL, UPS czy Federal Express są właśnie tzw. „integratorami”. Ich działalność polega na prowadzeniu i kontroli wszystkich kanałów dystrybucji i usługi, zwykle za pośrednictwem sieci filii w każdym kraju. Poszczególne filie DHL w każdym kraju są odpowiedzialne za sprzedaż detaliczną usług DHL na własnym terytorium.

W odróżnieniu od integratorów, poczty narodowe, takie jak DPAG, nie posiadają wystarczających sieci zagranicznych pozwalających im na samodzielną organizację międzynarodowej dostawy ekspresowej. Jednakże często zlecają oni dostawę przesyłek międzynarodowych stronom trzecim (w przypadku DPAG jest to obecnie DHL).

Krajowe przesyłki ekspresowe są stosunkowo nową dziedziną działalności. Większość spółek świadczących tego rodzaju usługi powstała w ostatnich latach. Światowy popyt na usługi dostawy przesyłek rośnie w znacznym tempie. W porównaniu do Stanów Zjednoczonych, Europa jest cały czas rynkiem niedojrzałym charakteryzującym się dużym potencjałem wzrostu.

Popyt w Polsce również wykazuje pewną tendencję wzrostową, jednakże wzrost ten nie jest tak znaczący. Oczekuje się, że popyt na usługi dostawy przesyłek, zwłaszcza międzynarodowych w Polsce zdecydowanie zwiększy się po wstąpieniu Polski do UE.

Obecnie klientów można podzielić na trzy kategorie:

1. Nadawca sporadyczny - tradycyjny użytkownik usług dostawy ekspresowej, który sporadycznie korzysta z usług dostawcy przesyłek ekspresowych w celu dostarczenia danej przesyłki w konkretne miejsce. Klienci tacy stanowią coraz mniej istotną część działalności. Klienci ci wybierają dostawców kierując się głównie ceną i renomą. Lojalność wobec marki jest dla nich stosunkowo ważniejsza (choć mniej niż na rynkach markowych towarów konsumenckich).
2. Stali klienci korporacyjni - są to klienci z sektora przedsiębiorstw regularnie korzystający z usług ekspresowej dostawy przesyłek. Dostawa taka nie stanowi jednak części ich sieci dystrybucji.
3. Klienci kluczowi - Są to duzi klienci kontraktowi. Ta forma działalności wykazuje tendencje wzrostowe. Dla stałych klientów korporacyjnych i dla klientów kluczowych lojalność wobec marki jest stosunkowo mało istotna. Przy wyborze dostawcy takich usług kierują się oni ceną i jakością obsługi, jak również zakresem usług dodatkowych. Wyboru dostawców dokonują profesjonalni kierownicy dystrybucji, zwykle na podstawie szczegółowych zapytań ofertowych. Dla klientów kluczowych coraz ważniejszy jest pełny zakres usług. Klient oczekuje, że usługodawca będzie w stanie spełnić jego wszystkie potrzeby funkcjonując jako integralna część jego sieci dystrybucji.

Ze względu na rodzaj świadczonych usług, trudno jest mówić o dostawcach w tradycyjnym tego słowa znaczeniu. Wskazania głównych dostawców można dokonać jedynie w sposób umowny, przyjmując, że za dostawców rozumiemy podmioty świadczące różnego rodzaju usługi w procesie świadczenia usług przesyłek ekspresowych. Biorąc powyższe pod uwagę, jako największych dostawców można wskazać następujące podmioty:

1. Debis,
2. Platan Park,
3. Lot Ground Services.

Natomiast głównymi odbiorcami spółek Servisco i DHL Polska są:

- DHL Polska:

1. Delphi – 2,3 %,
2. Procter & Gamble – 1,6 %,
3. Philips – 1,2 %

- Servisco:

1. ABC Data – 1,1 %,
2. Cyfrowe Centrum Serwisowe – 0,7 %,
3. Verlag Dashofer – 0,6 %.

Według szacunków DPAG, wielkość rynku krajowych przesyłek ekspresowych (z uwzględnieniem przesyłek miejskich) w Polsce w roku 2001 należy

określić na około Natomiast wielkość rynku według ilości przesyłek Wnioskodawca szacuje na około 25,5 miliona¹.

W roku 2001 spółka Servisco dostarczyła przesyłek, co według kryteriów wartościowych odpowiada 32 % udziałowi w rynku krajowych przesyłek ekspresowych. Natomiast udział spółki DHL Polska w przedmiotowym rynku szacowany jest na mniej niż 1 % (..... przesyłek). Na rynku krajowych przesyłek ekspresowych w 2001 r. obrót spółki Servisco wyniósł około a spółki DHL Polska –

Główni konkurenci na rynku krajowych przesyłek ekspresowych
(z uwzględnieniem przesyłek miejskich):

- 1) Messenger Service Stolica (około 20 %) – jest uważana za drugą firmę na rynku przesyłek ekspresowych. Spółka wykorzystuje jedno nowe centrum koordynacji (hub) zlokalizowane w Warszawie, posiadające 22 stanowiska i tabor składający się z 1300 pojazdów. W zakresie działalności międzynarodowej Stolica współpracuje z Airborne Express oraz Federal Express. W 2000 r. spółka dostarczyła przesyłek krajowych i przesyłek zagranicznych.
- 2) Spedycja Polska Spedpol (około 9 %) – właścicielem jest spółka Bilspedition Transport & Logistics AB (70 % udziałów). Spółka koncentruje się na przewozie towarów. W 2000 r. Spedpol dostarczył przesyłek krajowych.
- 3) Szybka Paczka (około 7 %) – działa od 1998 r. jako oddział Polish Raben Group, oferując spółkom i instytucjom usługi doręczania przesyłek „od drzwi do drzwi”. 25,1 % udziałów w Szybkiej Paczce należy do General Logistics Systems International Holding B.V., który jest kontrolowany przez Consignia, narodową Brytyjską Organizację Poczтовую (British Postal Organisation).
- 4) Express Mail Service (EMS) Pocztex (około 7,3 %) – to w rzeczywistości wydzielony oddział Poczty Polskiej, który konkuruje ze spółkami prywatnymi na rynku usług kurierskich. Silnym atutem Pocztexu jest posiadanie 2982 punktów detalicznych odbierających paczki i świadczących usługi kurierskie po atrakcyjnych cenach. Szacuje się, że w 2001 roku EMS dostarczył przesyłek.
- 5) Polish Parcel Service POLKURIER –UPS (około 5,5 %) – spółka została w 2001 r. przejęta przez United Parcel Service (UPS).
- 6) Masterlink Express Sp. z o.o. (około 5 %) – spółka współpracuje z Federal Express i DHL Worldwide. Na rynku skandynawskim firma współpracuje z Posten Logistic, będącym głównym operatorem usług kurierskich i logistycznych Swedish Post. Udziałowcami Masterlink, posiadającymi po 50 % udziałów są francuska La Poste Group oraz Swedish Post.

¹ Powyższe dane oparte zostały o badania rynku przeprowadzone przez DPAG, ponieważ brak jest powszechnie uznanych danych z oficjalnych statystyk lub innych źródeł.

celne kraju docelowego jako dokumenty (np. w niektórych krajach dyskietki, katalogi itp.),

2. Paczka międzynarodowa – usługa pozwalająca na przesłanie za granicę wszelkich towarów kwalifikowanych przez przepisy kraju docelowego jako podlegające formalnej odprawie celnej. DHL zajmuje się wszelkimi formalnościami administracyjno-celnymi podczas transportu przesyłki,
3. Jumbo Box – usługa ta pozwala na wysłanie przesyłek, zarówno dokumentów jak i paczek, o wadze od 10 do 30 kilogramów w opakowaniu firmowym o wymiarach 480 X 350 X 450 mm. Usługa ta obejmuje wszelkie formalności administracyjno-celne podczas transportu przesyłki - oprócz ceł i podatków nałożonych przez stosowne władze kraju docelowego.
4. Koperta dokumentowa – doręczana w standardowym opakowaniu przez kuriera DHL (do 10 kartek formatu A4).
5. Import Express - usługa służąca do sprowadzania do Polski paczek i dokumentów na koszt odbiorcy. Płatność za transport dokonywana jest w Polsce. Import Express jest usługą „od drzwi do drzwi”. Cena za usługę obejmuje transport i koszty dokonania odprawy celnej, z wyłączeniem opłat celno - podatkowych.
6. Thermo Box – specjalna oferta dla przedstawicieli branży spożywczej i farmaceutycznej. Jest to bezpieczna forma przewozu towarów wymagających przechowywania w niskich temperaturach. DHL Polska zapewnia ekspresowy, międzynarodowy, bezpieczny przewóz schłodzonej przesyłki w systemie „od drzwi do drzwi”, jej odprawę celną, a także specjalne opakowanie, utrzymujące wewnątrz niską temperaturę przez 72 godziny.
DHL posiada dwa rodzaje opakowań:
 - positive - do przewozu produktów w temperaturach dodatnich: od +2 °C do +8 °C
 - negative - utrzymujący temperaturę –18 °C.

Rynek międzynarodowych przesyłek ekspresowych obejmuje usługi oferowane przez takie przedsiębiorstwa jak:

- poczta, paczki międzynarodowe B2B,
- firmy oferujące transport drogowy – paczki,
- firmy oferujące transport drogowy – szybki fracht,
- firmy oferujące przyspieszony transport drogowy,
- ekspresowe przesyłki ekspresowe,
- fracht lotniczy.

Na tak szeroko rozumianym rynku udział spółki DHL Polska w latach 1999, 2000 i 2001 kształtował się na poziomie około 6 %, natomiast Spółki Servisco - nie przekroczył w 2000 i 2001 roku 1%

Z punktu widzenia niniejszej koncentracji, określając rynek międzynarodowych przesyłek ekspresowych, należy przyjąć nieco odmienne kryteria i zawęzić rynek, wyłączając usługi zwykłego Frachtu oraz Paczek. Na węższym określonym rynku, obejmującym jedynie Przesyłkę Ekspresową, Odroczonego Ekspresu oraz Fracht Ekspresowy, DHL Polska posiada około 14 % udział w rynku, natomiast udział Servisco kształtuje się na poziomie 1,53 %

Obliczony w powyższy sposób udział w rynku przedstawia się następująco:

- 1) Łączna wielkość rynku – 1.719.000 przesyłek, w tym
 - Przesyłki Ekspresowe sztuk
 - Odroczonego Ekspresu sztuk
 - Fracht Ekspresowy sztuk
- 2) EMS Pocztex (około 8 % - przesyłek)
- 3) UPS Polska (około 7 % - przesyłek),
- 4) TNT Polska (około 7 % - przesyłek)
- 5) Messenger Service Stolica (około 2 % - przesyłek)².

Łączny udział Servisco oraz DHL Polska w krajowym rynku międzynarodowych przesyłek ekspresowych nie przekracza 20 %, a zatem na tym rynku przedmiotowa koncentracja nie wywiera wpływu.

IV. Rynek właściwy w ujęciu konglomeratowym

Zgodnie z definicją, rynkiem właściwym, na który koncentracja wywiera wpływ w układzie konglomeratowym, jest każdy rynek produktowy, na którym między przedsiębiorcami uczestniczącymi w koncentracji nie istnieją żadne powiązania horyzontalne i wertykalne, ale przynajmniej jeden przedsiębiorca uczestniczący w koncentracji posiada więcej niż 40 % udziału w jakimkolwiek rynku właściwym.

Deutsche Post AG posiada usankcjonowany prawem monopol na świadczenie krajowych usług pocztowych w Niemczech i zajmuje znaczącą pozycję na niemieckim rynku międzynarodowych usług pocztowych, repostażu i na krajowym rynku paczek. W wyniku dalszego ograniczenia usług pocztowych objętych monoplem, Grupa DPAG przewiduje, że jej udział w rynku spadnie do 75-80%. Grupa DPAG oczekuje, że ten udział w rynku ulegnie dalszemu zmniejszeniu po likwidacji wyłączności Deutsche Post AG.

² Dane pochodzą z badania „Market Measurement and Brand Positioning Study” przeprowadzonego w 2000 r. przez firmę Research International oraz z Badania Forum Przewoźników Kurierskich z 2001 r.

Deutsche Post AG posiada licencję na wyłączność świadczenia usługi przesyłek krajowych. Jest to usługa polegająca na transporcie dokumentów i tym podobnych przesyłek w terminie zwykłym na terenie kraju. Wyłączność DPAG obejmuje dwa segmenty tej usługi w Niemczech:

- przesyłki listowe i reklama pocztowa o wadze poniżej 200 g i kosztujące 5,50 DM;
- Infopost o wadze do 50 g.

Ponadto, Deutsche Post AG posiada ponad 25% udział w rynku międzynarodowych przesyłek ekspresowych we wszystkich Państwach Członkowskich UE i Europejskiej Strefy Ekonomicznej oraz w rynku paczek międzynarodowych i krajowych w Belgii.

Na podstawie materiału zgromadzonego w sprawie i powyższych ustaleń, Prezes Urzędu zważył, co następuje.

Przepis art. 17 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów stanowi, iż Prezes Urzędu wydaje zgodę na koncentrację, w wyniku której nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca na rynku i wskutek czego konkurencja na rynku nie zostanie istotnie ograniczona. Dla zastosowania tego przepisu niezbędne jest zatem wykazanie, że wskutek koncentracji:

- a) nie powstanie lub nie umocni się pozycja dominująca,
- b) konkurencja na rynku nie zostanie ograniczona.

Ad a)

Definicja pozycji dominującej określona jest w art. 4 pkt 9 ustawy antymonopolowej. Zgodnie z tą definicją, dominująca pozycja rynkowa przedsiębiorcy to pozycja, która umożliwia mu zapobieganie skutecznej konkurencji na rynku właściwym poprzez stworzenie mu możliwości działania w znacznym stopniu niezależnie od konkurentów, kontrahentów oraz konsumentów. Ustawa wprowadza domniemanie, że przedsiębiorca ma pozycję dominującą, jeżeli jego udział w rynku przekracza 40%.

Zgodnie z brzmieniem wyżej przytoczonej definicji – 40 % udział spółki w rynku relewantnym wprowadza jedynie domniemanie posiadania przez przedsiębiorcę pozycji dominującej. Dla pełnego zobrazowania pozycji rynkowej przedsiębiorcy należy dodatkowo przeanalizować otoczenie konkurencyjne w jakim działa. W wyniku przeprowadzenia przedmiotowego postępowania, Prezes Urzędu ustalił, iż rynek krajowych przesyłek ekspresowych charakteryzuje się dużą konkurencyjnością. Drugą co do wielkości, po Servisco, spółką działającą na

konkurencji, co wiązałoby się z ujemnymi skutkami dla konkurentów, odbiorców i dostawców uczestniczących w rynku relewantnym.

Reasumując, należy stwierdzić, iż planowana koncentracja spełnia przesłanki określone w art. 17 ww. ustawy. Postępowanie w sprawie wykazało, iż przejęcie kontroli nad DHL przez DPAG nie przyczyni się do powstania, a tym bardziej do umocnienia pozycji dominującej na rynku właściwym, a zatem nie spowoduje również istotnego ograniczenia konkurencji na rynku. W związku z tym, wyrażenie zgody na dokonanie koncentracji jest uzasadnione.

Biorąc pod uwagę powyższe, orzeka się jak w sentencji.

Na podstawie art. 78 ust. 1 ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, od niniejszej decyzji stronie przysługuje odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Antymonopolowego za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia decyzji.

*Z upoważnienia
Prezesa Urzędu Konkurencji
i Konsumentów*

D Y R E K T O R
Departamentu Przemysłu i Infrastruktury
Andrzej Gładuszyński

Otrzymują:

Pani Martyna Kalinowska
Pani Jolanta Tropaczyńska
Pan Mariusz Łaszczyk
pełnomocnicy Deutsche Post AG

LINKLATERS
ul. Sienna 39
00 – 121 Warszawa